

2 0 1 2

NOTULEN VERGADERING GEMEENTERAAD UTRECHT

15e vergadering – 13 september 2012, 20.00 uur

Extra openbare vergadering van de Gemeenteraad, gehouden op donderdag 13 september 2012 te 20.00 uur.

Voorzitter: mr. A. Wolfsen, die voor een deel van de vergadering wordt vervangen door mevrouw S.M.L. Bottse, plaatsvervangend voorzitter.

Tegenwoordig zijn de leden: Van Asperen, mevr. Baş, Beerlage, mevr. Bikker, mevr. De Boer, mevr. Bouazani, Buunk, Van Corler, mevr. Dibi, Dijk, Eggermont, Fokke, Geldof, Gilissen, mevr. Haage, mevr. Hakbijl, mevr. Hamid, Hoek, Ikkersheim, Işik, Kleuver, Koopmans, Kuijper, mevr. Mos, mevr. Nalis, mevr. Oskam, Post, Ravesteijn, Van der Roest, Rollingswier, Roodenburg, Rottier, Rijpma, Van Schie, Schipper, Smid, Verschuure, mevr. Vink, De Vries, Van Waveren, mevr. Wijntuin en Zwanenberg.

Tevens zijn aanwezig de wethouders mevr. Den Besten, Everhardt, Isabella, Kreijkamp, Lintmeijer en mevr. De Rijk.

Griffier: drs. A.A.H. Smits, griffier.

Opening van de vergadering door de voorzitter.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik open de eerste vergadering van vanavond. Er zijn vanavond twee raadsvergaderingen. Ik heet iedereen van harte welkom, maar in het bijzonder mevrouw Oskam.

De heer Oldenburg is ziek. Ook mevrouw Van Gemert is afwezig.

Deze vergadering staat in het teken van het afscheid van mevrouw Oskam. Wij heten de mensen die speciaal voor haar zijn gekomen welkom, in het bijzonder mevrouw Van Rooij. Mevrouw Van Rooij is oud-raadslid.

Na sluiting van deze vergadering open ik een nieuwe vergadering, die zal beginnen met de installatie van de opvolger van mevrouw Oskam, mevrouw Crowe.

Afscheid van vertrekkend raadslid mevrouw G.A. Oskam (D66)

De heer **WOLFSEN** (burgemeester): Mevrouw Oskam, u hebt zelf al op 5 juli jl. in een open brief onder woorden gebracht waarom u de beslissing hebt genomen met het raadswerk te stoppen.

Wij nemen afscheid van een zeer actief en betrokken raadslid. Op uw speciale verzoek zullen zowel mevrouw Mos als mevrouw Bikker u toespreken –de officiële code is dat maar één raadslid spreekt, maar voor u wordt een uitzondering gemaakt– en daarna zult u zelf nog iets zeggen.

In de zojuist genoemde brief vat u op een bijzondere manier samen waarom u de raad verlaat. Met name is bijzonder de wijze waarop u de raad binnenkwam. Ook dat hebt u in de brief gememoreerd. Iedereen die de brief heeft gelezen, zal dat net als ik kwalificeren als een indrukwekkend succesverhaal.

U kwam in 2006 in de raad met een groot aantal voorkeurstemmen nadat de D66-fractie tegen de landelijke trend in het aantal raadsleden had verdriedubbeld. U ging direct aan de slag. Al heel kort na uw installatie als raadslid leverde u uw eerste bijdrage. Dat was het indienen van een motie over het niet bouwen van een parkeergarage onder het Lucasbolwerk en het opknappen van het park. Ik zou daarover nog wat kunnen uitweiden. Er is in de raad veel en gevarieerd over gesproken, maar dat hier herhalen zal de korthed van deze raadsvergadering zeker niet ten goede komen. Dat was het onderwerp waarover u zich het eerst boog en waarbij u zich intensief betrokken voelde.

In 2008 volgde u mevrouw Van Rooij op als fractievoorzitter. In 2010 was het succes nog overtuigender. De D66-fractie verdriedubbelde haar aantal zetels wederom: van drie tot negen. Ruim anderhalve maand na de verkiezingen was er een nieuw college van B en W waarvan u als een van de grondleggers kunt worden beschouwd. In de wandelgangen zeggen wij wel eens dat u een van de moeders van het college bent.

Ik kon gisteren niet nalaten om de uitslagen van de Tweede Kamerverkiezingen te bekijken. Het was duidelijk dat de achterban die de D66-fractie zich de afgelopen jaren heeft verworven gisteren op acht zetels zou zijn uitgekomen. Ik kan zeggen dat u de D66-fractie in Utrecht in welstand en met een stabiele achterban achterlaat. Dat is mede dankzij uw inzet.

De afgelopen zes jaar was u een van de beeldbepalende politici van de Utrechtse raad. Degenen die u volgden, wisten dat u niet alleen een raadslid was die de belangen van Vleuten–De Meern en Leidsche Rijn behartigde. Voor u telde de gehele stad – u zegt zelf vaak: de gehele gemeente. U noemt de stad Utrecht vaak de gemeente Utrecht, om die niet alleen te beperken tot het oude stadsgebied. Het nieuwe stadsdeel en zijn inwoners hebben echter altijd uw speciale aandacht. Uw voorzitterschap van de wijkraad Vleuten–De Meern en uw inzet voor het Leidsche Rijn Park vormden het vliegwiel dat u in de richting van de lokale politiek heeft geslingerd.

In verschillende rollen, als kenner van dossiers –vaak tot in detail– wist u te overtuigen, net als geducht gebruikster van de interruptiemicrofoon en als aanjager van het debat. Een dossier als Organisatievernieuwing heeft voor u weinig geheimen. Dat bleek uit de motie "Integratie ruimtelijke keten", die u op 5 juli jl. op een zeer laat uur met succes hebt ingediend.

Tijdens de laatste coalitieperiode hebt u zich als fractievoorzitter van een van de drie collegefracties verder ontwikkeld. U was een fractievoorzitter die haar fractie eer aandeed en werkelijk dual te werk ging. Dat liet u de eigen wethouders en mij als collegelid geregeld merken.

Bovendien was u – dat blijkt ook uit uw brief – in de letterlijke betekenis een volksvertegenwoordiger met grote persoonlijke aandacht voor de bewoners van de stad. Zij herkenden u als iemand die weet wat er leeft, luistert en met het gehoorde aan de slag gaat. Uiteindelijk zijn het – in uw visie – de Utrechters die meer dan nu het geval is zelf hun stad mogen vormgeven. Dat is uw wijze van besturen en uw opvatting van het zijn van volksvertegenwoordiger.

De raadsvergadering van vanavond is iets later begonnen dan was gepland, omdat zojuist beneden een petitie werd ingediend over de Van Sijpesteijnkade. Het dilemma deed zich voor de raad precies om 20.00 uur te laten beginnen, of de participatie toch even de ruimte te laten krijgen. Wij hebben ervoor gekozen om de participatie de ruimte te geven, zodat wij bijna in uw geest afscheid van u kunnen nemen. Participatie is een credo van D66. In de raad en landelijk bent u een soort pionier op dit gebied. Ik denk dat het einde van de wijze waarop burgers bij de bestuurlijke besluitvorming participeren nog niet in zicht is. Dat gaat door.

In uw brief stond een passage waarover ik speciaal iets wil zeggen, namelijk de passage waarin u uitlegt hoe u ervoer dat u vanaf 2010 steeds minder tijd had voor uw familie en vrienden.

Dat droeg er niet weinig aan bij dat u het raadswerk en uw baan als purser steeds moeilijker kon combineren. U kreeg er "sluipenderwijs steeds meer een hekel aan" dat u maar zo zelden echt tijd voor uw familie en vrienden had. Deze passage zegt iets over de stevige band met uw familie en vrienden, maar er lijken ook meer persoonlijke verhalen achter schuil te gaan. Die zijn meer iets om bij de borrel te bespreken, maar ik vond het in uw brief een opvallende zin. Het is echter een verschijnsel dat bij raadsleden vaker zal voorkomen. Veel raadsleden zullen dat herkennen. Als men net als Gerda Oskam een veeleisende baan heeft en midden in de samenleving staat, maar zich ook verantwoordelijk voelt voor de zorg voor naasten, dan kan de plicht om het raadswerk goed te doen groot zijn. Dat kan net de druppel zijn die de emmer doet overlopen, hoe mooi en belangrijk het raadswerk ook is. Het is, beste Gerda, jammer, maar begrijpelijk en zelfs zeer te respecteren dat u de beslissing hebt genomen –na twee eerdere keuzes voor de politiek– om voor uw naasten en voor uw werk te kiezen.

Ik weet zeker dat wij u in de stad nog veel zullen zien en nog veel van u zullen horen, bijvoorbeeld via de bekende e-mailberichten in het opvallende bruine lettertype. Als wij die zien, weten wij onmiddellijk dat het een e-mailbericht van Gerda is en dat wij het serieus moeten nemen. Het is overigens niet zo dat wij andere e-mailberichten niet serieus nemen. Ik heb tevens de indruk dat de D66-fractie nog lang niet van u af is.

Ik reik u graag de raadspenning uit als aandenken aan het stadhuis. U mag die als blijk van grote waardering voor de afgelopen zes en een half jaar van het lokale bestuur in ontvangst nemen. Het ga u goed.

(Applaus.)

(Hierna overhandigt burgemeester Wolfsen mevrouw Oskam de raadspenning en een kunstwerk.)

Mevrouw **MOS** (GroenLinks): Voorzitter! Lieve Gerda, wat een rare dag om jou te mogen toespreken, na zo'n vermorzelende verkiezingsuitslag. Gelukkig ben ik bij jou in goed gezelschap, want als er één partij is die weet hoe het is om landelijk op drie zetels uit te komen, dan is dat D66. "K" is het wel. Als er echter een partij is die heeft laten zien hoe veerkrachtig ze kan zijn, dan is ook dat D66. In die veerkracht heb jij een centrale rol gespeeld. Jij koos in 2005 voor de kleinste partij van de stad, maar eindigde bij de verkiezingen in 2010 op een prachtige tweede plek. Jij bent een vrouw met passie en met een onnavolgbare hoeveelheid energie. Jij bent betrokken en strijdbaar. Jij weet wat mensen raakt, windt je erover op en zet het op de politieke agenda. Jij bent een volksvertegenwoordiger pur sang.

Onze gezamenlijke geschiedenis start ergens in mijn eerste raadsperiode van 2001–2006. Ik was voor GroenLinks contactpersoon voor Vleuten–De Meern. Jij werd voorzitter van de wijkraad Vleuten–De Meern. Dat was een verademing, want de wijkraad had zich in de jaren ervoor ontpopt tot een soort schaduwgemeenteraad. De niet gekozen raadsleden uit Vleuten–De Meern vergaderden als leden van de wijkraad in de oude raadszaal in het gemeentehuis van Vleuten. Het was een beetje vergane glorie en als raadslid was het moeilijk om te peilen wat men daarmee aan moest.

Met jou als nieuwe voorzitter ging de wijkraad actief aan de slag met zaken die bewoners echt bezighielden. Jij wist mensen te motiveren, haalde massa's handtekeningen op, zette verkeerskwesties op de agenda en wist de besluitvorming te veranderen. Jij werkte samen met andere wijkraden, realiseerde een convenant van afspraken tussen de gemeente en de wijkraden zodat de wijkraden in de organisatie een stevige plek kregen. Jij bemoeide je overal mee. Jij was onuitputtelijk en had een uithoudingsvermogen dat geen grenzen leek te kennen. Datzelfde tempo heb jij al jouw politieke jaren volgehouden. Niet voor niets bleek jij vroeger sportvrouw te zijn geweest. Van jouw persoonlijke record in de tijd van Christine Aaftink op de 500 meter schaatsenrijden, 43 seconden, ben ik nog steeds onder de indruk. Mijn 49 seconden, waarop ik jarenlang apetrots ben geweest, steken daarbij schril af.

Met de verkiezingen van 2006 in zicht wilde iedereen Miss Vleuten wel op de lijst hebben. Zo dacht Robert Giesberts dat jij wel wat met de GroenLinks-fractie op had. Jij stuurde hem altijd zulke aardige e-mailberichten. De CDA-fractie beweerde dat jij bij hen solliciteerde. Over de PvdA-fractie deed dezelfde roddel de ronde. Jij bleek echter D66'er te zijn. Jij kwam binnen op plek 7 en haalde op eigen kracht een dikke zetel, waarmee de D66-fractie tegen de landelijke trend in verdrievoudigde en ging van 1 naar 3 zetels. Dat was de verdienste van jou en Alice samen.

In de gemeenteraad was jij prominent aanwezig. Ongeveer elke week stelde jij een vraag over iets wat zich afspeelde in Vleuten–De Meern en Leidsche Rijn. O wee als een ander raadslid het waagde om zich ook over dit deel van de gemeente te bekommeren.

Jij stond vaak achter de kathedor om zaken aan de kaak te stellen. Meestal knipoogde jij voor je begon naar een denkbeeldige toeschouwer op de publieke tribune. In de commissie werkte jij nauw samen met Nicole, Salomé, Marjan en Pepijn. Tot diep in de nacht waren jullie na de vergaderingen te vinden in café De Zaak. Na een aantal jaren werden de cafébezoeken voor Marjan en Pepijn cafécorvee. Dat lag niet aan jou, maar aan ons ongenoegen met bepaalde collegebesluiten.

Op reis naar Wenen bleek jij een grote netwerker te zijn. Terwijl Pepijn nieuwsgierig om zich heen keek en zei: "Wauw, ik ben in Wenen", lobbyde jij jezelf bij projectontwikkelaars een ongeluk.

Jij bent geïnteresseerd in mensen, nieuwsgierig en betrokken. Jij weet mensen snel op hun gemak te stellen en van daaruit doe jij gemakkelijk zaken. Jij bent kien, jij weet heel goed wat je wilt en welke krachten je moet mobiliseren om draagvlakken te vergroten.

Gerda, jij bent ambitieus. Als kersvers raadslid wurmden jij je overal in. Na een dikke twee jaar werd jij fractievoorzitter en investeerde jij ongelooflijk veel in de partij. Jij was je heel bewust van de groei van D66. Jij veranderde jouw stijl, sloot meer compromissen en de toon van jouw bijdragen veranderde.

Jij was niet alleen Miss Vleuten, jij profileerde je ook als "dualisme 66". Het commentaar op de coalitie was niet van de lucht. De GroenLinks-fractie kreeg van de D66-fractie vaak credits voor haar open, kritische houding, in tegenstelling tot Harrie Bosch, die ons meer zag als het paard van Troje.

Ethisch en procesmatig liggen GroenLinks en D66 elkaar. Ze staan voor dezelfde waarden van bestuursstijl, openheid, zorgvuldig handelen en kritisch zijn.

Daardoor konden wij op donderdagochtend 4 maart 2010 om 7.30 uur de contouren van een nieuw college verkennen. Terwijl de lokale bobo's Hans Spekman en Halbe Zijlstra op de televisie vertelden hoe de formatie zou gaan, waren wij al aan het werk. De grap was dat zij via de televisie zeiden dat wij koffie dronken en de basis voor de formatie legden. Wij maakten die ochtend een aantal cruciale keuzes. Wij zouden ons inzetten voor drie fracties in plaats van vier, zodat het college een gelijkwaardige basis zou hebben. Men zou dan niet zomaar één fractie kunnen negeren. Wij wilden geen strategie van slikken of stikken zien.

In de onderhandelingen bouwden wij ruimte in voor invloed van bewoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers, de zogenaamde inspiratiesessies. Die beleidsruimte werd overigens niet door iedereen in de raad gewaardeerd. Het was onze invulling van een andere bestuursstijl. Wij wilden niet dat alles in achterkamertjes werd uitgevochten. Wij wilden juist betrokken partijen laten meedenken en meepraten. Daarmee zou het beleid worden verbeterd. Ons motto was het gebruiken van de kracht van de samenleving. Eerlijk gezegd, sta ik daar nog steeds achter. Wij zouden hoe dan ook de gemeentelijke organisatie drastisch vernieuwen. Wij wilden minder autoverkeer in de stad en geen Spoorlaan. Daarmee was een stevige basis voor de samenwerking gelegd.

Ik vond het heel fijn om met jou samen te werken. Ik wist precies wat ik aan jou had. Ik kon jou voor honderd procent vertrouwen. Jij had geen dubbele agenda. Als er iets gebeurde waardoor een van ons zich vernageld voelde, dan kwam er eerst stoom uit jouw oren. Zo werkt dat bij jou. Echter, uiteindelijk verstonden wij elkaar. Wij wisten wegens de gezamenlijke basis altijd een uitweg te vinden.

Gerda, jij investeerde niet alleen in de inwoners van de gemeente en projectontwikkelaars, maar ook in je eigen partij.

Jij wist met het afdelingsbestuur in 2010 de partij klaar te stomen voor een enorme overwinning. Jij wist nieuwe raadsleden te werven, op te leiden en wethouders te charteren. Hoewel, jij hebt gewoon in het college en de fractie bestuursleden van de partij gezet.

Alle gekheid op een stokje. Het is bewonderenswaardig hoe het jou is gelukt om een fractie met zeven nieuwe leden en twee nieuwe wethouders op niveau en in balans te brengen. Iedereen die een grote fractie heeft of heeft gehad, zoals Vincent Oldenburg, weet hoe moeilijk het is om negen of meer kikkers in een kruiwagen te houden, zeker als het grootste deel in de startblokken staat en trappelt van ongeduld.

Jij bent een successenclaimer. Al vanaf 2006 vond jij dat alles wat in de gemeente goed ging aan de D66-fractie te danken was en alles wat slecht ging aan anderen. Eigenlijk claim jij nog steeds alles wat goed gaat. Het lijkt een beetje op: "*Wij van WC-eend adviseren WC-eend.*"

Als leider ben jij een inspirator en een controlfreak. Jij wilt alles weten, in de gaten houden en mee-sturen. Toch heb jij op cruciale momenten laten zien de zaken aan iemand anders te kunnen overlaten. Vaak was dat Arjan Kleuver, maar vanaf september 2011 is dat Klaas Verschuure.

Bij de collegeclash op 14 maart 2009 was je geliefde, Charlotte, jarig en had je andere dingen dan de Utrechtse politiek aan je hoofd. Ook bij de presentatie van het coalitieakkoord van de fracties van VVD, PvdA, CDA en CU liet jij jezelf door Arjan Kleuver waarnemen, want jij was aan de andere kant van de wereld. De combinatie tussen werk, politiek en privéleven is buitengewoon ingewikkeld.

Dat is jouw grootste interne strijd geweest. De manier waarop jij politiek bedrijft: "present en aanspreekbaar te zijn, elke zaak aanpakken en binnen 24 uur e-mailberichten beantwoorden" is moeilijk te combineren met werk en privéleven. Vrijwel iedereen in de raad worstelt met hetzelfde probleem: het vinden van de juiste balans.

Ik vind het buitengewoon jammer dat jij stopt met het raadswork. Ik voel mij een klein beetje in de kou gezet nu ik in Leidsche Rijn woon en 's nachts moederziel alleen over de brug moet fietsen.

Lieve Gerda, jij was een steengoed raadslid. Jij was betrokken en strijdbaar. Jij stond altijd klaar voor de belangen van inwoners van de gemeente. Ik dank je voor de inzet, het samenwerken en het plezier.

Het ga je goed!

(Applaus.)

(Mevrouw Mos overhandigt mevrouw Oskam een cadeau.)

Mevrouw **BIKKER** (ChristenUnie): Voorzitter, beste Gerda! Winnen. Als iemand in deze raad goed is in winnen, dan ben jij dat wel. Zolang ik jou ken, wint D66. Dat is bijna vervelend. Zo lang Gerda op de lijst staat, wint D66. Voor het campagne-team ontstaat nu een probleem, maar het heeft nog even de tijd.

Wij kwamen in 2006 tegelijkertijd in de raad. Landelijk stond D66 niet in de kiezersgunst. Dat zei echter niets over jou. Want als iemand in Vleuten-De Meern en Leidsche Rijn in de kiezersgunst stond, dan was jij dat. Jij bent met voorkeursstemmen gekozen. Eigenlijk was jij samen met Kees Verhoef de enige die van "de andere kant van het kanaal" kwam. Ik hoor die term vrijwel nooit meer, want die plek is deel van de gemeente geworden. Dat doet echter niets af aan jouw verbondenheid met de gemeenschappen daar. Mevrouw Mos zei al hoe jij die verbondenheid in de raadszaal wist te etaleren. Belangrijker is hoe jij dat gegeven de mensen in de gemeente kon laten zien. Of, zoals ik de afgelopen jaren tot nog toe verscheidene keren in Vleuten-De Meern heb gehoord: Gerda, die is hier zichtbaar, daar kan je naar toe als er wat speelt. Dat is een geweldig compliment. Dat zal je echter veel energie hebben gekost.

Ik heb je in de afgelopen jaren horen spreken over grote thema's, maar nooit zonder de kleine dingen die burgers dagelijks tegenkomen uit het oog te verliezen. Daarmee legde jij een verbinding tussen Vleuten-De Meern en het stadhuis en Leidsche Rijn en het stadhuis. Ook Kees Verhoef en anderen hebben dat gedaan, maar jij was een van de boegbeelden. Jij mag daarop heel trots zijn.

De politiek is grillig. Uitslagenavonden zijn daarvan altijd het beste bewijs. Jouw entree in de raad laat duidelijk zien dat het er toe doet hoe politiek actief iemand is en hoe verbonden iemand is met zijn of haar omgeving. Politiek draait om de wereld buiten het stadhuis. Ik zie dat als een rode lijn in jouw raadswork, ongeacht of het gaat om het aanslingeren van debatten of om het spreken van mensen in de stad. Jouw toegankelijkheid, jouw contact met de mensen, jouw zichtbaar zijn voor de burger en jouw resultaatgerichtheid maken jou tot een volksvertegenwoordiger in hart en nieren. In het stadhuis was dat altijd te merken. Jij hebt de colleges er volhardend op gewezen dat de gemeente werkt voor de stad en haar inwoners. Dat moet in de dienstverlening van de gemeente allesbepalend zijn.

In het democratische bestel worden D66 en ChristenUnie vaak gezien als tegenvoetters op de ethische dossiers. Dat klopt wel. Het zijn onderwerpen waarover beide partijen een nogal uitgesproken mening hebben, die vaak een spade dieper gaat, omdat het gaat over onze mens- en maatschappijvisie. Als ik mijn algemene beschouwingen schreef, dan wist ik precies op welk moment het lampje van jouw microfoon zou gaan branden. Als ik "kerk, koopzondag of cannabis" zei, dan zei jij onmiddellijk: "Voorzitter!" Andersom zal dat vast hetzelfde zijn geweest. Met hoe oneens wij het met elkaar kunnen zijn, heeft de hele raad kunnen meegenieten. Debatten die raken aan de onderliggende visie ging jij zichtbaar met plezier aan. Het schitterende van de democratie is dat men ondanks grondige meningsverschillen met elkaar in debat en gesprek blijft gaan over wat goed is voor de stad. Dan blijkt men elkaar vaak ook prima te kunnen vinden op veel andere thema's. Wij zijn een stad met veel kleuren.

Wij kwamen in 2006 samen in de raad, maar ik heb jou nooit zo zien stralen als op de dag van de installatie van de raad in 2010: negen D66-raadsleden met jou als aanvoerder. Hoewel jullie natuurlijk superduaal zijn, werd het met twee wethouders een compleet elftal. In de fractie zaten nieuwe kundige pleitbezorgers voor thema's waarmee jij al jaren bezig was, zoals grondbeleid en de inrichting van de vastgoedpoot in de gemeentelijke organisatie. Jij laat een ingespeeld team achter.

Dat jij een voetbalvrouw bent, wisten wij natuurlijk al sinds het winnen van de raads cup in 2007. Voor de nieuwe raadsleden werd dat duidelijk toen jij de gemeentelijke organisatie tot tikkie-takkievoetbal wilde brengen. Er valt straks een gat in de sportportefeuille.

Gerda, deze raad zal een vrolijk, hard werkend raadslid missen, een volksvertegenwoordiger zoals er maar weinig zijn. Het is logisch dat op een dag de emmer overloopt. Jij maakt een keuze die wij allemaal betreuren, maar heel goed begrijpen. Daarom wens ik jou een tijd van rust en ontspanning. Ik hoop dat jij met vreugde door een zonnige stad fietst, omdat jij het raadswerk kunt overlaten aan een geweldig team dat vol enthousiasme bruisend doorgaat.

Ik heb één zorg. Als Gerda op de lijst staat, wint de D66-fractie. Wat zal er gebeuren in 2014? Wij zullen dat zien.

Ik wens jou een ontzettend mooie periode, juist in de gemeente. Ik hoop jou op allerlei plekken tegen te komen. Dank je wel.

(Applaus.)

(Mevrouw Bikker overhandigt mevrouw Oskam een cadeau.)

Mevrouw **OSKAM** (D66): Voorzitter! Het moest anders dan anders gaan. Twee mensen moesten mij toespreken. Mirjam Bikker zei dat het mooie van democratie is dat men in de raadzaal erg van mening kan verschillen, maar toch goed kan debatteren. Ik heb twee mensen gekozen die echt goede raadsleden zijn. Niet elke politicus is een goed raadslid. Het werk van een raadslid is echt een vak. Met Marry Mos en Mirjam Bikker heb ik behalve het feit dat wij maatjes waren herinneringen aan de vroege morgen van 4 maart 2010.

Beste collega's, beste volgers van de gemeenteraad van Utrecht. Bij het afscheid van wethouder Ingrid de Bondt vroeg wethouder Rinda den Besten haar: "*Zal je nu zeggen wat je eerder niet kon?*"

Ik weet het antwoord van Ingrid niet meer, maar ik kan Rinda geruststellen. Ik zal niet zeggen wat ik niet eerder kon zeggen. Ik zal mijzelf herhalen, maar met andere woorden en zonder spreektijdbeperking.

Tot 17.00 uur vanavond wilde ik een morele oproep doen aan het college van B en W om vooral open en transparant te zijn, een oproep doen aan de raad om vooral volksvertegenwoordiger te zijn, een oproep doen aan de inwoners en ondernemers van Utrecht, Vleuten-De Meern en Leidsche Rijn om vooral trots te zijn op deze prachtige stad. Ik wilde tevens een laatste wens laten horen voor gratis waterpunten op het Lint van het Máximapark als tegenprestatie van Vitens.

Om 17.00 uur dacht ik echter: wat saai, ik doe het anders, zoals ik vaak anders ben en doe. Ik wilde eigenlijk vooral iedereen bedanken.

Ik wil de raadsleden bedanken waarmee ik de afgelopen negen jaar heb samengewerkt. Vanaf 2004 heb ik los van de politieke verschillen altijd bijzonder fijn met de andere raadsleden samengewerkt. Mijn eerste contact was met Vincent Oldenburg. Hij was in 2004 fractievoorzitter van de grootste fractie. Die fractie maakte deel uit van de coalitie. Ons contact ging over de financiering van het Rijnsche Park -nu Máximapark- in Leidsche Rijn. Vincent Oldenburg liet mij als burger de koffie betalen, maar de motie kwam er. Het park ook.

Ik wil de wethouders bedanken waarmee ik de afgelopen negen jaar heb samengewerkt. Als eerste de huidige burgemeester van Goes, René Verhulst. Hij was destijds wethouder in Utrecht. Mooi waren de momenten toen hij als wijkwethouder van Vleuten-De Meern en ik als voorzitter van de wijkraad van hetzelfde dorp in mijn tuin of zijn studeerkamer de perikelen van het dorp bespraken en oplosten. Geen regels, protocollen, voorschriften, instellingen, ambtenaren of welke formaliteiten dan ook kwamen daar aan te pas. Wethouder René Verhulst en ik regelden alles samen.

Ik wil uit naam van Paul Hartman, wijkmanager van Vleuten-De Meern en Leidsche Rijn, de wijkmanagers en hun teams bedanken die zich -tegen de ambtelijke en bestuurlijke verkokering in- dag in dag uit en avond aan avond hebben ingezet voor de bewoners en de ondernemers van de wijk. Ik hoop en verwacht dat vanaf 2010 wijkgericht werken en participatie onomkeerbare processen zijn geworden.

Ik wil de vertegenwoordigers van bewoners- en ondernemersorganisaties bedanken. Het zijn mensen die essentieel zijn voor het participatieproces van de lokale democratie. Zij offeren voor hun wijk geheel vrijwillig vele vrije avonden en dagen op. Zij worden soms betiteld als "not in my backyard"-mensen, nimby's. Ik heb die betiteling altijd gruwelijk onterecht gevonden, want iedereen heeft belangen, ongeacht het feit of hij of zij ondernemer, ambtenaar, directeur van een woningcorporatie, kunstenaar, politicus of wijkbewoner is.

Ik wil de mensen van de griffie bedanken. Zij stellen de raadsleden in staat om hun werk te doen. Zij moeten daarvoor soms erg leuren bij bestuursadviseurs en projectmanagers. Zij moeten in de commissie- en raadsvergaderingen lang aanwezig zijn en stil zijn.

Ik wil de lokale journalisten bedanken. Goede en onafhankelijke lokale media zijn essentiële voorwaarden voor lokale democratie. Ook al is de raadzaal de afgelopen jaren soms overvol geweest met landelijke media, toch wil ik vooral lokale journalisten bedanken: Wouter de Heus, Carla Wouterson, Dries van Dijk, Marjan Mulder, Caroline Epping, Rosanna del Negro, Miro Lucassen, Hans Paul Andriessen, Berber Schrijver, Ineke Inklaar, Wouter van Wijk, René Cazander, Jos van Sambeek en vele medewerkers van RTV Utrecht.

Natuurlijk wil ik ook mijn fractie en mijn wethouders bedanken. Ik heb dit verhaal sinds 17.00 uur hopelijk vaak genoeg doorgelezen om dat zonder een brok in de keel te doen.

Gelukkig is Alice van Rooij op de publieke tribune aanwezig. De wijze waarop zij invulling gaf aan het raadslidmaatschap – zij was een echte volksvertegenwoordiger die werkelijk overal aanwezig was – was voor mij een van de redenen om voor D66 te kiezen. Ik dank haar hartelijk.

Na Alice van Rooij kwam ik Arjan Kleuver tegen. Dat was bij de nieuwjaarsborrel van D66 Utrecht in 2005. Met niemand heb ik zo vaak ruzie gehad, zo veel ups en downs meegemaakt, zo veel gedeeld en zo veel gelachen. Voor niemand heb ik zoveel respect als voor hem, want hij is de meest integere en zuiverste taalpurist die ik ken.

In de zomer van 2005 zat ik op het terras van De Zaak naast een slimme man, die nog heel jong was. Met de zekerheid die hoorde bij zijn leeftijd zei hij: "*Mannen stemmen nooit op een vrouw als lijsttrekker.*"

"*Die jongen neem ik als campagneleider als ik lijsttrekker word*", dacht ik toen. Wij, Bram Fokke en ik, hebben samen de verkiezingen van 2010 gewonnen. Slim is hij nog altijd, maar sindsdien heeft hij wel veel geleerd.

De meest loyale en integere D66'er die ik ken, is altijd bereid is om voor de partij, de fractie, de mensen, de kerk of het werk klussen op te pakken. Het is Xander van Asperen. Hij is een man aan wie eigenlijk niemand leiding kan geven. Daarvoor is hij veel te aardig, maar soms kan hij daarvoor ook te eigenwijs of te kundig zijn.

Victor Everhardt, misschien ben ik naast je vrouw de enige die je ooit kwaad heeft gezien. Dat was op die beruchte avond in 2005 van de lijsttrekkersverkiezing in het Moluks Museum. Jij liep op straat kwaad heen en weer. Ik liep achter jou aan. Jij wilde dit, jij wilde dat. Jij had veel plannen en ideeën. Jij toonde bevlogenheid en inhoud. Ik dacht: "*Die man wordt ooit mijn wethouder!*"

In de aanloop van de verkiezingen van 2006 ging het, ook in een paginagroot artikel in NRC-Handelsblad, hard tegen hard tussen Jeroen Kreijkamp en mij. Jeroen, jij hebt mij ontwapend met het vertrouwen dat jij mij schonk toen jij mij vroeg een beoordeling voor je vorige werkgever in te vullen. Vanaf het moment dat je afdelingsvoorzitter werd, hebben wij fantastisch en naadloos samengewerkt. Daarmee heb jij mij het vertrouwen gegeven om je in 2010 voor te dragen als wethouder.

Klaas Verschuure, door de voorkeurstemmen op mij werd jij in 2006 uit de raad gehouden, maar jij reageerde fideel en loyaal. Wat zijn wij die verkiezingsnacht in 2006 dronken geworden. Wij waren het vaak oneens, vroeger, maar tegenwoordig helemaal niet meer. Heb jij van mij geleerd of ik van jou? Hoe het ook zij, ik ben er trots op dat jij als fractievoorzitter mijn opvolger bent.

Waarschijnlijk kent iedereen wel een partijlid die alle stukken heeft gelezen en die in vergaderingen overal op- en aanmerkingen op heeft, ook als iedereen verlangt naar de nazit. Zo iemand hadden wij: Lars Roodenburg. Sinds het moment dat jij in 2008 elke maandag bij de fractie kwam, ben ik die grondigheid, dat inzicht, dat vermogen om een discussie op een hoger plan te zetten meer gaan waarderen. Ik heb het jou misschien wel het meest moeilijk gemaakt van alle nieuwe fractieleden, omdat jij het grootste deel van mijn portefeuille overnam. Echter, veel beter dan ik ooit heb gekund, heb jij zaken als grondbeleid, omzettingsvergunningen en vastgoedbeleid weten te realiseren.

In 2008 kwam ik een lid van de Jonge Democraten tegen die de verkiezingscampagne van Hillary Clinton steunde, Anita Vink. Misschien ben jij door die ervaring een van de beste en meest inhoudelijke debaters en strategische denkers van onze fractie geworden. Helaas ben jij ook onze zeer zuinige penningmeester.

In de commissie die het verkiezingsprogramma schreef, kwam ik een blonde god tegen die stilletjes de meest vileine, maar ook de meest scherpzinnige zinnen kon schrijven –die overigens allemaal bijzonder to the point waren– Roelant Rollingswier. De beste pokerspeler van de fractie. Sterk in de details, sterk in de hoofdlijnen, sterk in strategisch denken en een echte winnaar.

Selma Baş is mijn opvolger als raadslid dat met voorkeurstemmen is gekozen in een wijk die, net als Vleuten-De Meern, niet bekend stond als D66-wijk. Het tekent het feit dat jij, Selma Baş, altijd alles voor elkaar krijgt. Met vallen en opstaan weliswaar, maar altijd met enorm veel doorzettingsvermogen, inzet, vasthoudendheid en idealisme. Jij bent gedreven tot in je tenen.

Avondvergadering van 13 september 2012, 20.00 uur

8

Bij onze fractie hoort ook een beleidsmedewerker, Anna Sophia Posthumus, onze bazin. Want eigenlijk, als wij heel eerlijk zijn, zijn wij zonder haar helemaal niets. Zij is een zeer aardige, jonge vrouw die strategisch, politiek en tactisch veel wijsheid en inzicht heeft. Onthoud haar naam: Anna Sophia Posthumus. U zult nog vaak van haar horen.

Ik mag alvast iets zeggen over Rachel Crowe. Zij volgt mij in de fractie op. Stille wateren, diepe gronden. Zij is een vrouw die precies weet wat zij wil en hoe zij dat wil. De portefeuillehouders van haar onderwerpen zijn gewaarschuwd.

Dames en heren, dank voor de samenwerking. Ik zal jullie allemaal zeer missen. Ik ga naar De Zaak. Jullie zijn daar welkom voor een borrel.

Het ga jullie allen goed!

(Applaus.)

(De heer Verschuure biedt daarop mevrouw Oskam een boeket bloemen aan.)

Hierna sluit de **VOORZITTER**, aangezien niets meer aan de orde is, de vergadering.

INHOUD:

AAN DE ORDE:

Afscheid van vertrekkend raadslid mevr. G.A. Oskam

Pag. 2